

نگاهی به کتاب «روایت جنگ از دل جنگ» نوشته اُنیس دوویکتور

«روایت فتح» پروپاگاندا نیست

اُنیس دوویکتور در جریان نشست با قاسم سلیمانی

شنیدن این عبارت که در ایران هنوز جایگاه باستانی درباره تفکر شهید آوینی تحقیق جامعی انجام نگرفته است بسیاری از داشته‌های فرهنگی ما برسد اما دور از حقیقت نیست به خصوص که می‌بینیم یک نویسنده و پژوهشگر غربی درباره ابعاد از آثار شهید آوینی دست به تحقیق و واکاوی زده است.

■ ■ ■

پژوهش و تحقیق در ایران هنوز جایگاه باستانی نیافته و همین جدی نگرتن امر پژوهش سبب شده است تا بسیاری از داشته‌های فرهنگی ما ایرانیان انطور که باید و شاید واکاوی نشود و از ابعاد مختلف زیسر در همین قرار نگیرد. این ضعف همواره دامنگیر مراکز علمی ما بوده است و متأسفانه برای سامان‌دهی به این معضل همچنان در حال درجا زدن هستیم. کتاب «روایت جنگ در دل جنگ» نوشته خانم اُنیس دوویکتور نشان می‌دهد ما درباره شهید آوینی بیش از آنکه کار عمیق تحقیقی کنیم به برگزاری همایش، سمینار و سالگرد مشغول بوده‌ایم.

امسال از سوی انتشارات واحه منتشر شد اخیراً و هم‌زمان با سالروز تولد شهیدمرتضی آوینی نشست نقد و بررسی برگزار شد. با این حال به نظر می‌رسد این کتاب با توجه به نگاه خاصی که به آثار شهید آوینی دارد بیش از این ظرفیت پرداخت و توجه به ویژه از سوی علاقه‌مندان جدی هنر سینما و مستندسازی را دارد.

درباره اخیراً یک نشست نقد و بررسی درباره کتاب «روایت جنگ از دل جنگ» برگزار شد که در آن مریم امینی همسر شهید آوینی همراه حسین مهدویان کارگردانی که از آثار آوینی در کارهایش الهام گرفته است و نیز محمدعلی شاکری مترجم کتاب و یک منتقد درباره کتاب «روایت جنگ در دل جنگ» نظر دادند و مباحث خوبی درباره نگاه شهید آوینی در این نشست به بحث گذاشته شد که جالب توجه است.

دو کتاب در این سال‌ها توسط دانشجویان و اساتید دانشگاه درباره آوینی منتشر شده است؛ یکی کتابی که در حقیقت رساله کارگزاران ارشد یک دانشجو در ایتالیا به نام «واقع‌گرایی اسلامی به مثابه نظریه فیلم، مرتضی آوینی» نوشته محمدعلی طائی است که توسط انتشارات علمی- فرهنگی اصفهانی نیروهای نظامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منتشر شده و دیگری کتابی است که در ماه‌های اخیر توسط بنیاد سینمایی فارابی و با همکاری انتشارات واحه ترجمه و منتشر شده است به نام «روایت جنگ در دل جنگ» که در حقیقت نگاهی به مستندسازی و روش ایشان است.

■ **دوویکتور برای آوینی شناسنامه در ست**

حسین علی جانزاده نویسنده کتاب «حاج احمد» می‌گوید: «در دیداری که با حاج قاسم سلیمانی در قم داشتیم، روند نوشتن کتاب را به ایشان گزارش دادم. خود حاج قاسم پیگیر بود که این کار به سرانجام برسد شهیداحمد کاظمی فرمانده اصفهانی نیروهای نظامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بود. او که فرماندهی لشکر ۸ نجف را برعهده داشت، توانست با کمک خداوند متعال، خرمشهر را از دست نیروهای بعثی عراقی آزاد و ۶هزار ارتشی را اسیر کند.افرودی بود که شهرهای موشکی ایران را ساخت. کتاب «حاج احمد» که به تازگی روانه بازار شده به زندگی احمد کاظمی پرداخته است.»

در پشت جلد کتاب حاج احمد آمده است: «اگر می‌خواهید تاثیر گذار باشید، اگر می‌خواهید به عمر و خدمت و جایگاهتون ظلم نکرده باشید، ماره‌ی جز اینکه یک شهید زنده در این عصر باشیم، نداریم. اول خودتون آماده بکنید، خودتونو آماده بکنید، یعنی چه؟ یعنی به شهید همت باشید، یعنی به شهید خرازی باشید، کاری بکنید که وقتی به نفر می‌خواد بیاد تو دفتر تون، بگه برم پیش فلاّتی، در تصورش بیاد که اگه همت بود من می‌رفتم پیشش چه خصوصیاتی داشت، از اون خصوصیات بسپار بشو در شما ببینه...» محمدحسین علی‌جانزاده در خصوص چگونگی پرداختن به سورهٔ کتاب به باشگاه خبرنگاران جوان می‌گوید: «علاقه شخصی من به شهید احمد کاظمی یکی از دلایلی بود که باعث شد پیشنهاد نوشتن این اثر را به حمید خلیلی، مدیر نشر شهید کاظمی بدهم. در نهایت وی نوشتن کتاب درباره حاج احمد کاظمی را قبول کرد و این کار از سال ۹۴ آغاز شد به خصوص که شهید حاج قاسم سلیمانی گفت بروید کار را قرص و محکم انجام دهید.»

وی ادامه می‌دهد: «در دیداری که با حاج قاسم سلیمانی در قم داشتیم، روند نوشتن کتاب را به ایشان گزارش دادم. خود حاج قاسم پیگیر بود که این کار به سرانجام برسد. اسفند ۹۷ کار را خدیمت حاج قاسم ارائه دادیم و ایشان گفتند بروید کار را قرص و محکم انجام بدهید. قرار بود در سالروز شهادت حاج احمد کاظمی در ۱۹ دی ماه ۹۸ با حضور حاج قاسم سلیمانی مراسم رونمایی این کتاب

اُنیس دوویکتور

اُنیس دوویکتور در نشست با قاسم سلیمانی

اُنیس دوویکتور

مترجم کتاب «روایت جنگ از دل جنگ» در این نشست به این مسئله اشاره می‌کند که دوویکتور در این اثر برای کار شهید آوینی شناسنامه درست می‌کند و نشان می‌دهد سینمای مستند آوینی چطور در سنت سینمای نوین ایران شکل گرفته است.

شاکری، ارزشمندی دیگر کار دوویکتور را تهیه تاریخ شفاهی شیوه ساخت روایت فتح می‌داند و می‌گوید: «صاحبه نویسنده این کتاب با فیلمبرداران گروه شهید آوینی و ثبت و ضبط شیوه و منطق تصویربرداری آنها باعث حفظ این سنت شد. دوویکتور در نهایت روایت از فرم را به تصویر ارتباط داده و در نهایت به متن می‌رسد. وی نتیجه گرفت: بر خلاف کار کردی که شهید آوینی برای آثار خودش قائل بود یعنی

اُنیس دوویکتور

شریعتی (۱۳۱۲ تا ۱۳۵۶) قابل مقایسه است. افراد زیادی می‌لاند درباره او بدانند و بخوانند و حتی اگر ما اهمال کنیم کسانی از خارج از ایران می‌آیند و روی این فرد کار می‌کنند. هنوز گرد فراموشی روی او ننشسته است با اینکه نسبت به ۲۸سال قبل تغییرات زیادی روی داده و اقتضانات رسانه دست کم به شدت تغییر کرده است.

سر دبیر پیشین روزنامه اعتماد مهم‌ترین دلیل این امر را در مسئله داشتن و دفعه‌همند بودن شهید آوینی می‌داند و می‌گوید: «او درمند بود و با صداقت به موضوعات می‌پرداخت، همین امر باعث شده است ماندگار شود.»

محمدحسین مهدویان نیز در ادامه با اشاره به جذاب نبودن نام و تصویر روی جلد کتاب عنوان می‌کند: «از مدت‌ها قبل خبر داشتیم خانم دوویکتور در حال نوشتن کتابی در مورد سینمای دفاع مقدس و شهید آوینی است و وقتی کتاب چاپ شد و به دستم رسید بعد از مدتی خواندن آن را شروع کردم. خواندن این کتاب هم خاطرات مرا از گذشته عمیق‌تر کرد و هم دانسته‌های مرا با گذشته‌ها مرتب.»

وی با اشاره به نکات ارزشمند کتاب می‌گوید: «نویسنده به وضعیت اجتماعی و سیاسی قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران می‌پردازد و برحسرت ایرانی متمرکز می‌شود. همچنین در ادامه به فرم سینمای شهید آوینی اشاره و بعد تبیین می‌کند چرا این فرم با فرم سینماگران مبتکر سنسخت دارد. نویسنده مسیر درست و پیوسته‌ای را انتخاب می‌کند و به همان نتیجه‌ای که از اول به عنوان فرضیه مطرح کرده می‌رسد. امروز و ۲۸سال بعد از گذشت شهید آوینی ندیده‌ایم در تحقیقاتی به تفکر، ماهیت و سینمای او به شکل جدی پرداخته شود در حالی که او با بیش از ۷۰ قسمت برنامه‌سازی برای تلویزیون هم در طول جنگ و هم بعد به شکل نظری و عملی این تفکر را نشان داد.»

■ **آوینی با امثال آل احمد و شرعیتی قابل**

قیاس است

در ادامه سیدعلی میرفتح به عنوان منتقد و از اعضای هیئت تحریریه مجله سوره با تأکید بر اهمیت کار دوویکتور به عنوان فردی که جنگ هشت ساله ایران را ندیده و در فضای آن نیز قرار نداشته است اما برای درک وجه سینمایی آن بسیار تلاش کرده است، می‌گوید: «روش نویسنده در این کتاب، نوشتن کتاب حرفه‌ای تحقیقاتی را یاد می‌دهد.»

به عقیده فتح امروز ۲۸سال از نبودن شهید آوینی از بین مسا می‌گذرد اما هنوز گویای برای بسیاری از ما زنده است و از این جهت با افرادی مانند جلال آل احمد (۱۳۰۲ تا ۱۳۴۸) و علی

دیدگاه

دیدگاه شهید شهید سلیمانی

درباره نقش رسانه

اُنیس دوویکتور در نشست با قاسم سلیمانی

می‌شد اما آن چیزی که در وزارت ارشاد ثبت شده بود، حاج قاسم سلیمانی بود. وی خاطر نشان می‌کند: شهید شهید حاج قاسم اگر چه دور از کرمان بود اما هر گاه به کرمان می‌آمد و مرا می‌دید، درباره نشریه صحبت می‌کرد و چندین بار از دفتر نشریه سرکشی کرد و همیشه تأکید می‌کرد که نشریه نارالله زبان گویای بچه‌های انقلاب و در ترویج فرهنگ شهادت و دفاع مقدس پیشرو باشد.

خبر

رجبی معمار:

نفس خانه هنر مندان به شماره افتاده است

رجبی معمار اظهار کرد: با توجه به شرایط موجود، اگر کمک فوری به خانه هنرمندان نشود، ممکن است مجبور به تعطیلی شویم. کمک شهرداری هزینه یک ماه این مجموعه است، ما برای کمک در وهله اول از دولت توقع داریم. تاکنون مکاتبات و صحبت‌های بسیاری هم با مسئولان داشتیم. خوشبختانه از دفتر رئیس‌جمهور و معاون اول ایشان تماس گرفتند و قول دادند در همین روزها، جلسه‌ای تشکیل دهند و کمک تعطیلی به خانه هنرمندان داشته باشند. این اقدام داد: سال‌های گذشته صورتمان را با سیلی سرخ نگه می‌داشتیم. از طرفی، چون فضا بسیار نشاط داشت خیلی متوجه سخته‌ها نمی‌شدیم. اما الان کار از کار گذشته و به ناچار به سمت تعطیلی می‌رویم. متأسفانه نفس‌های خانه هنرمندان که یک مکان پویا، مؤثر و موفق هم در عرصه داخلی و هم تعاملات بین‌المللی فرهنگی بوده به شمارش افتاده است.

دولت برپا کرد. گندم و آرد به مردم محروم کردستان می‌داد.

برای هموار کردن جاده و کارهای بنایی خانه‌های روستاییان، ماشین‌قاره گاه جهادسازندگی رااگر بیکار بود، در اختیار آنان قرار می‌داد. دوری نظامی او ایین بود که اگر مردم منطقه تأمین باشند، دودشان امنیت را فراهم می‌کنند.»

■ **شهید احمد کاظمی با شجاعت قرارگاه اشرف**

■ **منافقین را با موشک می‌زند**

نویسنده کتاب «حاج احمد» در خصوص عملیات «سنجق» می‌گوید: «حاج احمد، انتقام سخت ترور شهید علی صیاد شیرازی را از منافقان گرفت. این اولین نقطه عطف ایران بعد از جنگ با رویکرد نظامی ورود به کشورهای دیگر بود. او ستون نظامی را به طول ۲۰۰ کیلومتر در خاک عراق در اربیل راه انداخت که منجر به تعطیلی مقر دموکرات‌ها شد. شهید هنگام زدن توب به قلعه روسی در اربیل عراق حتی مواظب بود مردم روستا خسارت بینند و می‌گفت اگر خسارت دیدند حق الناس پرداخت شود و در منطقه پرواز ممنوع و با وجود هواپیمای نظامی امریکا در بالای سرش در عراق پس از عملیات سنجق بدون هیچ گونه ترسی به سمت ایران آمد.

او در خرداد ۷۸، وقتی فرمانده نیروهای هوایی سپاه شد از دو ماه از ترور شهید صیاد شیرازی به فکر انتقام گرفتن از منافقان افتاد. از همانجا پایه‌های موشکی ایران شروع شد. حاج احمد ابتدا یکی از منافقان را کشت و پس از جمع کردن سایر رؤسای منافقان در مراسم ختم‌وی در قبرستان قرارگاه اشرف آنجا را با موشک هدف قرار داد و رؤسای آنها هم کشته شدند. از همان روز به بعد دیگر مسعود رجوی در قرارگاه اشرف در عراق دیده نشد.»

علی‌جانزاده از خصوصیات اخلاقی شاخص حاج احمد می‌گوید: «او در زمان جنگ اصفهان به مقصد معروف بود. در زمان فرماندهی در یادگان، به نیروهایش برای تردد در یادگان دوچرخه داده بود تا با ماشین بیت‌المال تردد نکنند.حاج احمد در زمین‌های اطراف یادگان آبپاشی شوشتر، پیرمرداها را برای جبهه نام‌نویسی کرده بودند،

آنجا مشغول به کار کشاورزی می‌کرد و با این کار آنان را به خط مقدم نمی‌فرستاد و از محصولات کشاورزی کشت

■ **شهید کاظمی نخبه جنگ‌های نظامی ایران بود**

نویسنده کتاب «حاج عماد» می‌افزاید: «فصل دو کتاب که تا قطعنامه ۹۸ را روایت می‌کند نشان دهنده این است که حاج‌احمد چگونه نخبه جنگ‌های نظامی شناخته شده است.سایر رؤسای منافقان در مراسم ختم‌وی در قبرستان قرارگاه اشرف آنجا را با موشک هدف قرار داد و رؤسای آنها هم کشته شدند. از همان روز به بعد دیگر مسعود رجوی در قرارگاه اشرف در عراق دیده نشد.»

علی‌جانزاده از خصوصیات اخلاقی شاخص حاج احمد می‌گوید: «او در زمان جنگ اصفهان به مقصد معروف بود. در زمان فرماندهی در یادگان، به نیروهایش برای تردد در یادگان دوچرخه داده بود تا با ماشین بیت‌المال تردد نکنند.حاج احمد در زمین‌های اطراف یادگان آبپاشی شوشتر، پیرمرداها را برای جبهه نام‌نویسی کرده بودند،

آنجا مشغول به کار کشاورزی می‌کرد و با این کار آنان را

پیرمردان برای غذای ارتشی‌ها استفاده می‌کرد.

او گوسفندان اهلبایی مردم به جبهه‌ها رانمی‌کشت، در عوض آنها را با تولید مثل تبدیل به گله می‌کرد.لشکر ۸ نجف‌آباد، گله گوسفند داشت. بحث دیگر خصوصیات اخلاقی او رسیدن به خود کفایی بود. با استفاده از ذوب آهن اصفهان، پایگاه جدید راه‌انداخت. تانک‌های درب و داغان، اسلحه‌ها و ماشین‌ها را جمع و قالب‌سازی کرد.»

وی درباره حضور شهید باکری در کنار احمد کاظمی می‌افزاید: «بعد از عملیات بیت‌المقدس، شهید حسن باقری، شهید باکری و شهید احمد کاظمی تصمیم به تشکیل تیپ برای رزمندگان آذری زبان به فرماندهی شهید مهدی باکری می‌گیرند. آنها کثیر عملیات در کنار هم بودند تا هنگام شهادت در جزیره مجنون شهید حمید باکری بر اثر اصابت خمپاره هنگامی که در حال صحبت با شهید احمد کاظمی بود، از پیشانی‌اش خون آمد و شهید شد. در عملیات بدر، هنگامی که شهید احمد کاظمی از پاشو آبپاشور بینج به بافسانت.» دوستی مهدی باکری با حاج‌احمد از اول جنگ هنگام تشکیل تیپ‌ها بود.»

■ **مردم علاقه‌مند به سرنوشت فرماندهان دفاع مقدس هستند**

نویسنده کتاب حاج احمد در خصوص استقبال از کتابش می‌گوید: «من در نگارش این اثر دخالتی نداشتم. این اثر مرجح شهادت است. مردم علاقه‌مند به سرنوشت فرماندهان دفاع مقدس هستند.اگر استقبال نبود در کمتر از ۱۰ روز به چاپ دوم کشیده نمی‌شد.»

کتاب «حاج احمد» روایتی داستانی از زندگی و خاطرات سردار شهید حاج احمد کاظمی به قلم محمدحسین علی‌جانزاده در قطع‌رقعی و ۳۳۶صفحه‌است که هم‌زمان با سالروز تولد این شهید عزیز از سوی انتشارات شهید کاظمی منتشر شد. علاقه‌مندان برای تهیه کتاب «حاج احمد» می‌توانند از طریق سایت.nashreshahidkazemi تأییداسال نام کتاب به سامانه پیامکی ۳۰۰۱۴۱۴۴ می‌توانند از کتاب به سامانه پیامکی ۳۰۰۱۴۱۴۴ کتاب ر تهیه کنند.